

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egészévre	12 "
Vidékre Negyedévre	5 "
Egészévre	20 "

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Csokonai dicsőségének terjesztője a mi derék Csokonai-körünk, mely éppen ezért felolvasó estéinek újabb sorozatát mindig Csokonai születése napján; november 17-én kezdi meg. Az idén is ezen a napon kezdte s olvasóink a Szabadság híradásából már tudják, mily szépen sikerült ez a Csokonai-énnep.

A nevezetes születésnap azonban önkéntelenül emlékeztetünkbe hozza a Csokonai szülőházának furcsa odisszeáját.

Már abba belenyugodtunk, hogy Csokonai nem ott született, a Bethlen-utcai házban, a hol az emléktábla eddig hirdette. De vajjon elmondható-e, hogy Csokonai abban a házban született, a hová az emléktábla új kutatások adatai alapján kerül? Erről szó sem lehet! Maga Zoltai sem állította ezt Mert Csokonai Vitéz Mihály nem született abban a Hatvan-utcai házban, mely ma még a debreceni kereskedelmi és iparkamara tulajdona s melyet a Csokonai-kör, nagyon helyesen, birtokába óhajtana venni. Csokonai csak annak a szép nagy háznak a telkén állott épületben születhetett. Ide tehát helyesen és történeti hűséggel csak ilyenforma emléktábla jöhet: E ház telkén állott házban született Csokonai 1773, nov. 17-én.

Lám ennyi zavar és környülállás keletkezett a XVIII. század nagy magyar költőjének szülőháza körül.

Az a darabos-utcai kis ház pedig, melyben élt, költött, szenvedett és meghalt, szerényen huzódik meg az utca során. Pedig Csokonai életének ez volt az igazán nevezetes hajléka.

* * *

Megnyilt az osztrák reichsrath is, az alkotmányellenes zenebonák és lármás dolgotalanság parlamentje, mely hosszú évek óta a szakadatlan botrányok, veszekedések tanyája: Megnyilt, hogy a két nyelvű elemek jól kipörölhessék magukat és egymás tejére borithassák a vizes lepedőt. Aztán megint fel fogják oszlatni és a tisztelt reichsrath újra szétmegy, anélkül hogy hajszálnyit előre haladt volna a munkálkodásban.

Már most aztán igazán sürgössé vált a mi képviselőházunk feloszlata. Mert két ilyen párhuzamos parlament valóban több, mint a mennyit ez a szerencsétlenül összenőtt magyar és osztrák birodalom megbír!

* * *

Csodálatos, hogy minálunk a szocialisták nem jutottak be a képviselőházba. A világ minden parlamentjében ott ülnek már a társadalom tudományi kérdések, a munkás érdekek képviselői. Csak éppen a magyar képviselőházban nincs még széke szocialista követnek. Pedig a példák és ta-

paszlatatok azt bizonyítják, hogy ma, a midőn az egész világ, az egész emberiség komolyan foglalkozik és számot vet már a társadalomtudományi mozgalmakkal és a munkás kezek millióinak bámulatos szervezetsége, összetartása magára tereli minden komoly politikai tényező figyelmét, — a szocialisták megjelenése a parlamentben föltétlenül előnyös. A kérdés higgadt, igazságos és helyes megítélésére majdnem nélkülözhetetlen.

Ideje volna, hogy ezt a hiányt mi is pótoljuk. Szerintünk égető szükség, hogy még a választási reform, a választói jog kiterjesztése előtt helyet kapjon a magyar parlamentben egy-két kiváló szocialista képviselő.

Hol az erőszak?

Erőszakot emleget hetek óta a parlamentünk ellenzéke. Pár nagyhangú legényke kezdte s ma már ezt a szót harsogtatják az ellenzéki tábor összes trombitái. Nézzünk a szemébe ennek az erőszaknak! Mi történik most a parlamentben?

Tisza István gróf és vele a képviselőház többsége hadat izent a felforgatók érdekszövetkezetének. Becsületlen férfiasan nyílt hadüzenet volt ez. Komoly intés előzte meg. Az ország színe előtt szólította fel Tisza a kerékkötőket, hogy ne akasszák meg utjában az ország szekerét. A szép szó nem használt, most a tettek következnek.

A kik a parlament zavaros vizeiben szeretnek lubickolni, nem örülnek a mocsarak lecsapolásának. Hiába magyaroznók a békának, hogy a kalásztérmet rét hasznosabb a posvány vizénél. Neki nem kell a termékeny rét; kurutyolni a mocsár szélén inkább lehet. Így védik a parlament végső elposványosodásának szent érdekeit az obstrukció vitézei. A ki munkára képessé akarja tenni a képviselőházat, az a szólásszabadság ellensége. Ezt harsogják a fülünkbe. Tisza István pedig naponta egy-egy csatát vív ennek az ámitásnak a megtörésére. Minden beszéde újabb hadüzenet a parlamenti anarkia ellen. Ma már nincs az országban józan ítéletű, ujságot olvasó magyar ember olyan, a ki azok üres szóbeszédét komolyan venné. Tisztán áll mindenki előtt, hogy a képviselőház többségének terve nem bántja a szólásszabadságot, hanem megerősíti és kiegészíti azt a törvényhozás cselekvésének a szabadságával.

Mivé lett a magyar képviselőházban a nemzeti akarat tekintélye? Két tucat könnyelmű ember kapaszkodó

hajlamainak az eszköze lehet ma a törvényhozás minden joga. A nemzet többsége akár tótágast állhat, csak az törvényhatóság a parlamentben, a mit husz lelkiismeretlen atyafi legkegyelmesebben megengedni méltóztatik. Hát ez mi ha nem erőszak? A ki a saját házában utjába áll az akaratomnak, az alighanem az ablakon át kerül ki az utcára. De a ki a nemzet akaratát az ország házában nem hagyja érvényesülni, az ugy-e nem követ el erőszakot? Az nemde törpe kisebbség, amely előtt a nemzet többségét képviselő hatalmas tábornak alázatosan kell meghátrálnia? Ha mindenféle kuszó inda akasztja meg a szekerem utját, szétvágom, kitépem. Csak ez a szerencsétlen ország lenne olyan öngyilkos alázatosságra kárthatva, hogy tétlenül szemlélje a haladásának utját elborító kerékkötők garázdálkodását?

Olyan kérdések ezek, a melyekre a gyorsan fejlődő események hamar hozzák meg a választ. Ma már tul vagyunk azon a ponton, a hol elméletben mérlegeljük a nemzeti akarat súlyát, erejét. A hadüzenet után feltarthatlanul következik a *parlament munkaerejének felszabadítására irányuló tervek végrehajtása*. Már ma érezhette a nemzeti akarat ellen végső erőfeszítéssel küzdő kisebbség, hogy ez az akarat ezuttal győzni fog. Most már hiába panaszolják, hogy a többség erőszakkal fordul ellenük. A nemzet közvéleménye tisztában van azzal, hogy ez a csata éppen az erőszak uralmának a letörésére irányul. A kik a többség utján megnyilatkozó nemzeti akarat érvényesülésének évek óta emeltek gátat a házszabályok paragrafusait hivatásukból kiforgatva, ma sem jobbak, mint eddig voltak. Ezek az urak nem találhatnak már egy résztvevő kebelt se.

Az ország olyan parlamentet akar, a melyik dolgozik! Az egész ipari, kereskedelmi élet pang évek óta. A gazdák sok baján, érdekén kell a törvényhozás munkás kezének segitenie. A ki ennek a munkának utját állja, azt eltíporja a nemzeti akarat. Az a hatalmas erő, a mely egy öntudatára ébredt nemzet megnyilatkozásában rejlik, a parlamenti többség kezébe van letéve. Nem ez a többség és nem Tisza okozta, hogy az országra nézve üdvös munkának a lehetőségét ennek az erőnek a sujtó hatalmával kell most megteremteni. De azért erőszakról nem lehet szó ott, a hol parlament többsége felelőségének teljes tudatában hoz olyan határozatokat, a melyek

végso eredményekben a nemzeti akaratot szolgálják. Akkor az erőszak ódioma azokra esik vissza, a kiknek rendbontó játéka a szélső helyzetet felidéztek. Az utolsó szó a küzdelemben ugy is a nemzeté lesz, a melynek ítéletét a kötelességét teljesítő többséggel teljes bizalommal kérheti ki.

A szélső helyzettel jövő szélső rendszabályok mögött teljes erejében állt a képviselőház többsége. A szabad-elpárt ezt a küzdelmet teljes egyértelműséggel vivja meg. Az az öt vagy hat képviselő, a ki a pártból kilép, ezt az imponáló egységet se sulyában, se erejében nem gyengítheti. Olyan nagy pártban, a milyen a szabad-elpárt, nagy kérdésekkel szemben minden alkalommal hallottunk különvéleményt is.

Mindig akadtak olyan párttagok is, a kiket eltérő felfogásuk kilépésre indított. — Maga a párt, a kormányzó többség azért gyengítetlenül állta a viharokat. Az első kiegyezés harcaiban 1877-ben Szilágyi Dezső, Pulszky és mások mintegy harmincan léptek ki az akkor még fiatal szabad-elpártból. A következő évben is voltak kilépések a boszniai kaland miatt. Közelebb esik napjainkhoz a Bánffy elleni obstrukció idején az ischli klauzula és a Lex Tisza miatt kilépő disszidens csoport históriája.

Mindezek a mai helyzettől lényegesen eltérő esetek voltak, mert ma az a néhány párttag, a ki a döntő küzdelemben esetleg nem kíván részt venni, nem kevésbé óhajtja a sikerét annak a tisztító törekvésnek, a melynek a taktikai nehézségei nem felelnek meg a hajlamainak. Ezért lehet csak siker az osztályrészük azoknak a férfiaknak, akik hazafias kötelességtu-

dással vállalkoztak a parlamenti munkásság akadályainak megtörésére.

nov. 18.

Az ellenzéki vörös posztó. Megbízható forrásból táviratozzák nekünk a következőket: Az a jelenet, a mely a képviselőház tegnapi ülésén a szünet alatt a folyosón lejátszódott, midőn az ellenzék a Kossuth-nótát énekelve tüntetett a balmező folyosón, éppen kapóra jött a bécsi reakcionárius katonai köröknek, a melyekben tudvalóleg az a meggyőződés, hogy Magyarországnak nem lehet semmiféle katonai kedvezményt vagy egyéb ugynevezett vivmányokat adni; mert Magyarországon az ilyen dolgok mindig forradalmi célokra fajulnak el. A ki ismeri a fentemlített katonai köröknek felfogását, csak az tudja kellőképen felfogni és mérlegelni azon vivmányoknak értékét, a melyeket a Tiszakormány megszerzett a nemzetnek. Sem Bánffy, sem Széll Kálmánnak nem sikerült volna az, a mi Tiszának, kinek 67-es konzervatív voltában a bécsi katonai körök — szerencsénk — nem kételkednek. A ki ezt tudja, az beláthatta, hogy milyen téves felfogáson alapul Kossuthnak azon kijelentése, hogy csak függetlenségi politikával lehet reformokat elérnünk. A mit az ellenzék tegnap produkált, az nem egyéb, mint az a hagyományos vörösposztó, melynek lobogtatása még nagyobb izgalomba hozza a bécsi katonai köröket, amelyeknek ez csak újabb tápot nyújt arra, hogy megakadályozni igyekezzenek minden olyan vivmányt, melyet a magyar ellenzék — szerintök — forradalmi célokra használ. Ez a vörös posztó nagy ártalmára van a nemzetnek és éppen nem tartozik az ellenzék által hangoztatott magas nivóju vita kelleitkei közé. És ha az ellenzék tovább is így folytatja a vitát, akkor semmi kétség, hogy a kormány már a legközelebbi órákban erélyesebb eszközökhöz nyul s nincs kizárva, sőt igen valószínű, hogy a képviselőházat elnapolják.

A zsinat.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 18.

A reformátusok zsinatja ma délelőtt folytatta tanácskozásait Bánffy Dezső báró és Kun Bertalan püspök elnöklete alatt. Ma megkezdték az adóügyi törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az adóügyi tervezet részletes tárgyalása során elsőnek Padrah Sándor szólalt fel. Az első szakasznál azt a módosítást ajánlja, hogy a rendes egyházi adót ne a népesség szerint (mint a tervezet óhajtja), hanem az állami egyenes adó arányában vessék ki.

Baksa Lajos dr. azt kívánja, hogy a közalapi járulékok külön kezelését mellőzzék. Czike Lajos azt kívánja, hogy a közalapi járulékot együtt kezeljék a rendes egyházi adóval; egyébként a szakaszt változatlanul elfogadja. Fejes István rövid felszólalása után még Kenessey Béla előadó vette védelmébe az eredeti szövegezést, azzal a megjegyzéssel azonban, hogy Baksa Lajos dr. indítványát nem tartja elutasítandónak. Szavazásra kerülén a sor, a zsinat Padrah Sándor indítványát elvetette, ellenben Baksa Lajos dr. javaslatához egyhangulag hozzájárult.

A következő szakasznál, a mely arról rendelkezik, hogy az adók kivétele és beszedése az egyes egyházközségekben fennálló törvényes gyakorlat szerint történjék továbbra is, Balthazár Dezső dr. újból szót emel az egységes adórendszer életrehívása érdekében. Az egységet az adóalapban, az adókulcsban és az adófizetés eszközeiben tartja kifejezendőnek. Az egységes adóalap szerinte nem lehet más, mint az állami egyenes adó, az adókulcs megállapításával tartja a legigazságosabbnak. A mi a fizetés eszközeit illeti, ellenzi a terményekben való adóbeszolgáltatást és kívánja, hogy az adófizetés kizárólag pénzben történhessék. Ebben az értelemben határozati javaslatot terjeszt be.

Nagy Károly rövid felszólalása után Hegedüs Sándor jelentkezett szóllásra. A tervezet eredeti szövegezését a jelen viszonyok közt a legcélszerűbbnek tartja, mert a gyakorlati életnek leginkább megfelel. Az egységes alapon fölépült adórendszert részletesnek tartja az egyházra nézve. Balthazár

A hálátlan.

— De ilyen arcátlan ember! — mormogta Serviet, azt a névjegyet olvasva, amelyet a hivatalnok behozott. — Bizonyos ön abban, hogy ez az ember velem akar beszélni?

— Igen, uram.

— Velem személyesen? Talán csak a hivatalt keresi?

— Nem, uram, önnel személyesen, magánügyben kíván beszélni. Kivallattam már.

— Mondja csak, ugy-e, az ember körülbelül 35 éves?

— Körülbelül, igen.

— Kórszakállat visel? Széles vállu?

— Igen.

— És szemüveget hord? . . . csakugyan, ő az. Mi az ördögöt akar tőlem? — Boesásna be.

Serviet, a biztosító társaság tehetséges, fiatal aligazgatója kíváncsian szegezte szemét az ajtóra, a látogató belépését várva.

Egész életének egyetlen sötét emléke volt csak s ha a Nicolas Rajou név eszébe jutott, elementáris erővel jutott elő lelke mélyéből annak a régi, sötét emlékeknek a keserősége. Ez a Rajou volt az ifjúságának kérelhetetlen szívósságu vámpirja. Valamelyik pillanatnyi pénzzavarában fordult egyszer hozzá kölcsönért, persze uzorakölcsönért, Rajou adott neki, de ettől az órától fogva menthetetlen áldozata lett Serviet. Keményebb szívü embert képzelni sem lehetett, mint aminő ez a Rajou volt, aki csodálatos leleményességgel tudta üldözni az adósait, halasztást nem ismerve soha, amit pedig a

legridegebb uzorások is adnak. Serviet ifjúságát a Rajou név tette keserűvé. Az árvereztetette el az ingóságait, az okozta Serviet családjának a haragját és Rajou volt az oka, hogy Serviet egy előnyös házassága füstbe ment. A leggonoszabb ellenséget jelképezte Serviet emlékeiben Rajou.

Mialatt a hivatalnok az előszobába ment, hogy a jelentkezőt beboesásna, Serviet önkéntelenül arra gondolt:

— Ha nem lennék bizonyos abban, hogy nem tartozom neki semmivel, csakugyan félnék ettől az embertől.

Nicolas Rajou félszegen, bátortalanul lépett be, zavartan forgatta kezében a kalapját. Fizikailag alig változott meg nyolctíz év óta, amikor Serviet utoljára látta. — Hanem a régi, dacos gögje helyett ma csupa alázatosságot tükrözött a külseje, úgy hogy Serviet önkéntelenül is megsajnálta.

— Foglaljon helyet, Rajou ur mondta az aligazgató.

Rajou megindultan mormogta:

— Köszönöm, Serviet ur, ön nagyon szeretetreméltó.

Aztán tovább beszélt:

— Jól megy a dolga, Serviet ur?

— Hát önnel még mindig olyan fényesen, mint az én időmben?

— Micsoda? fényesen? — kiáltott fel Rajou. — De hát nem tudja ön, mi történt velem? . . . nem mesélték önnel?

— Nem, mi történt?

— De hát, kedves Serviet ur, hiszen engem a szó szoros értelmében kifosztottak a hitelezőim. Végül oly rosszul ment az üz-

letem, hogy elárvereztek. Mindenemet ellicitálták. Azóta öt év mult el és én azt sem tudom, miből élek azóta. Mindenki nekem esett.

— Hát a barátai? nem segítettek azok magán?

— Talán el sem hiszi nekem, Serviet ur, ha kijelentem, hogy sok embernek tettem szivességet. De ha most ezekhez az emberekhez fordulok, úgy bánnak velem, mint a kutyával! Kídobnak, kiragnak!

Végül az elkeseredés a következő gondolatra juttatott. Ha azok az emberek fordulnak el tőled, akiknek segítettél — mondom magamban — akkor kísértésd meg a többiekkel, akikkel te bántál rosszul. Azok talán már nem neheztelnek rád s szánakozni fognak a nyomorulton. És önre gondoltam. Serviet ur.

Serviet meglepetten pattant fel:

— En rám gondolt? Miért Rajou ur?

Rajou lesütötte a szemét:

— Hogy egy aranyat kérjek öntől kölcsön, Serviet ur . . . Szavamra mondom, ma még nem reggeliztem!

A szánalom megindította Serviet-t. Valóban, régi gyűlölete elpárolgott ez előtt az ember előtt. Hanem amikor a zsebébe nyult, hogy a kért összeget előkeresse, még sem fojthatta el az igazság érzetét, hogy legalább megleckéztesse egykori uzorását. Hanem Rajou maga is érezte bűnös voltát s éppen nem kimélte önmagát.

— Tudom, Serviet ur, hogy én nem voltam mindig tisztességes önnel szemben.

mányhoz, mint Tisza. (Zaj a jobboldalon, taps a baloldalon.) Karaffának, Haynaunak volt bátorsága bevallani, mit akarnak. Itt egy fiatal ember álarca bujva csunyán buvik és betolakodik a miniszterelnöki székbe, kibuktatva Széllt. A jobboldal még tapsolta Széll Kálmánt, a mikor Tisza István gróf képviselő ajánlatot tett Lukács László pénzügyminiszternek, hogy szövetkezzék vele Széll ellen. (Mozgás a baloldalon) Jelentse ki itt Lukács pénzügyminiszter, vajjon igaz-e a dolog?

Felkiáltások balról: Nyilatkozzék! (Ebben a pillanatban Tisza István gróf és Lukács László pénzügyminiszter lépnek a terembe,

Felkiáltások balról: Itt vannak! Nyilatkozzanak!

Rakovszky István a házszabályokra tér át és kijelenti, ha kormány folytatja munkáját, az majd a forradalomhoz vezet. (Taps a baloldalon.)

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, ne térjen el a tárgytól.

Felkiáltások balról: Ne zavarja! Maga cinkos! Nem méltó az elnöki székre!

Rakovszky István: Költő szavaival fejezi ki:

— Nézd azt a csillagot, milyen gyen gén fénylik az emberek lelkiismerete. (Taps a baloldalon.)

Elnök kijelenti, hogy a paralell ülésekre vonatkozó indítványt házszabály ellenesnek tartotta volna, akkor nem terjesztette volna elő.

Felkiáltások balról: Cinkos! Le vele-Nem tőrjük! (Általános zaj.)

Hock János beszélt ezután, hogy tiltakozik a paralell ülések ellen.

Olay Lajos az elnök felé: Maga cinkos mert előterjesztette az indítványt. (Nagy zaj.)

Elnök: (csenget) Csöndet kérek!

Olay Lajos: Igen maga cinkos! Cinkos! Cinkos! (Nagy zaj.)

Elnök: Olay képviselő urat rendre utasítom!

Hock János folytatja: Most érte, miért volt szükké a kormányelnöknek az elnöki válságra. A házszabályok módosításával akarja biztosítani uralmát. A Bánffy-féle obstrukció idején a miniszterelnök akart válni Szilágyi Dezső helyén elnöknek. Bánffyt biztosította, hogy az elnökségekben mindent keresztül fog hajtani. Tisza István gróf 1903 januárban felkereste Bánffy és a kinek ezt mondotta, hogy itt az idő Széll Kálmánt megbuktatni. (Nagy zaj a baloldalon.)

Lukács László pénzügyminiszter a Ház folyosóján felszólította az ellenzéket: Most álljunk talpra, mert Tisza István intrikával akarja megbuktatni Széllt. Azzal fejezi beszédét, hogy itt egy új marseilles fog diadalmaskodni. Szünet következett.

Szünet után Tisza István visszautasítja Hock János állításait. Ez után áttértek a napirendre, mely előtt Mezőssy benyújtotta azt a tiltakozó iratot, melyben az ellenzék bizalmatlanságát fejezi ki a ház elnöksége iránt.

Feilitzsch elnök szavazás alá bocsátja a miniszterelnöknek a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítványát.

Kossuth Ferenc ismételt tiltakozik röviden az indítvány ellen. Ezután az ellenzék elhagyta a termet, miközben egy részük a Kossuth nótát énekelte.

A többség aztán az indítványt elfogadta, mire az elnök jelenti, hogy a legközelebbi ülés délután négy órakor kezdődik.

Délutáni ülés.

Perczel elnök délután egy negyed 5 órakor nyitja meg az ülést. Szóts jegyző felolvassa a délelőtti ülés jegyzőkönyvét, mire az ellenzék óriási zajban tör ki. Kibuktak, a padokat verték, felkiáltások balról:

— A jegyzőkönyvből hiányzik a Mezőssy javaslata! Csalás!

Perczel az ülést tíz percre felfüggeszti. Szünet után Szócs jegyző újból felol-

vassa a jegyzőkönyvet, melyben már a Mezőssy javaslata is bennfoglaltatik. (Ugyanis Mezőssy az ülés végén nyújtotta be javaslatát és a javaslat délután 5-ig még nem volt kiszedhető a nyomdában, de a 10 pernyi szünet alatt elkészült.)

A jegyzőkönyv felolvasása után Apponyi ez egész ellenzék nevében törvénytellennek mondja az ülést és kívánja, hogy a jegyzőkönyvet a holnapi törvényes ülésen hitelesítsék.

Kubinyi Géza nem járul hozzá Apponyi fejtegetéséhez, hanem ma kéri a hitelesítést.

Barabás Apponyihoz csatlakozik.

Zichy János gróf, Meszlényi Pál, Szöllössy Géza és gróf Wilcek Frigyes bejelentették a néppártból való kilépésüket, mert az obstrukciót nem helyeslik. A zárt ülésben gróf Apponyi beszélt a revízió ellen. A nyílt ülésen Tisza miniszterelnök kijelenti, hogy a *technikai obstrukció megérlette a helyzetet a revízió szükségességére*. Az ellenzék a miniszterelnök beszédét lármájával folyton zavarta és megszakította.

Az elnök a Dániel-féle indítvány elfogadására felteszi a kérdést, de ez a nagy lármában alig volt hallható.

Rákosi Viktor ívet nyújt be, névszerinti szavazásra. Az elnök az ív átvételét megtagadta azzal, hogy a szavazást az indítvány fölött már elrendelte.

Rákosi erre felkapott egy ollót, felszaladt az emelvényre és le akarta döfni az elnököt. Farkas terembiztos felrohant az emelvényre és lehuzta onnan Rákosit.

Ekkor Perczel elnöknek levelet nyomtak a kezébe, felszakította és felolvasta a *királyi kéziratot, melyvel a Ház ülésszaka bekezesztetik*. Ennek hallatára az ellenzék óriási zajban tört ki, könyveket, tintatartókat és székeket dobálnak az elnöki emelvény felé, dulakodás támadt és a rendet csak nagy nehezen lehetett helyreállítani. Az elnök kijelenti, hogy Dániel indítványát a Ház elfogadta és az üléseket — királyi kézirat alapján — bizonytalan időre elhalasztotta.

Egyház és iskola.

Erzsébet emlékünnepe. A felső kereskedelmi iskola tanuló ifjúsága ma délelőtt 9 órakor a kereskedő-társulat dísztermében emlékünnepeket rendez a következő műsorral: Gyászének, előadja az intézeti vegyeskar. Megnyitó beszéd, tartja Fux Antal tanár. Cyprus lombok, szavalja Vörös Ida női keresk. tanf. hallgató. Erzsébet királyné halálára, melodráma, szavalja Adamsik Ilona női keresk. tanf. hallgató. Erzsébet királyné emlékezete, felolvassa Fried Aladár fels. oszt. tanuló. Gyászinduló, zongorakísérettel előadja az intézeti zenekar. Genfi áldozat, szavalja Hegedüs Gyula fels. oszt. tanuló, Erzsébet, szavalja Berger Sándor fels. oszt. tanuló. Szózat, előadja az intézeti vegyeskar.

Presbyteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma e hónap 20-án, vasárnap délelőtt tíz órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen egyházi részről Kiss Áron püspök, világi részről pedig Simonffy Imre főgondnok elnököl.

Konventi jegyzőkönyv. A magyarországi ev. ref. egyházak egyetemes konventjének ez évi október 28. és következő napjain Budapesten tartott ülésének jegyzőkönyvét Sass Béla konventi jegyző elkészítette és kinyomatta. A terjedelmes jegyzőkönyvet az ország valamennyi ref. lelkésze megkapta.

Dóczy Gedeon ünneplése. A debreceni ev. ref. felsőbb leányiskola tegnap ünneplte igazgatójának, Dóczy Gedeonnak 72. születésnapját. Az ünnepély az iskola dísztermében folyt le, hol a növendékek üdvözltek a szép kort elért igazgatót.

Napi hírek.

— **Gróf Dégenfeld Imre gondnokság alatt.** A hivatalos lap szürke rovatai között szerényen vonult meg tegnap Gróf Dégenfeld Imrének gondnokság alá helyezése. A vagyonára is kimondta a budapesti törvényszék a gondnoksági zárlatot, a következő hirdetményvel:

ZÁRLAT.

41574—904. A kir. törvényszék közhírré teszi, hogy gróf Dégenfeld-Schomburg Imre budapesti lakos összes ingó és ingatlan vagyonára a gondnoksági zárlatot a 41574—904 sz. végzéssel elrendelte. — Budapesten, 1904. november 16. A budapesti kir. törvényszék.

— **A közegészségügyi bizottság ülése.** Már hetek óta pusztít Debrecenben a fertőző gyermekbetegség, ugyannyira, hogy szinte járványnyá fajult. A közegészségügyi bizottság tegnap délutáni ülésében foglalkozott a járvány megakadályozásának kérdésével, **Körner** tanácsnok elnöklete alatt. Dr. **Sárváry** Gyula tiszti főorvos jelenlétében elmondja, hogy ez utóbbi két nap alatt 16 esetet jelentettek be, melylyel együtt a városban jelenleg 70—80 torokgyíkos beteg van. A bizottság a tiszti főorvos javaslatára kimondta, tekintettel arra, hogy a Kossuth-utcai leány, Csonka-utcai fiú, Paacsirta-utcai, izraelita elemi iskolákban és a Dégenfeld-téri óvodában fordultak elő diftériás megbetegedések: *az összes debreceni elemi iskolák és óvodák hétfőtől e hó 21-étől kezdve Snapra bezárandók*. Felkérte a bizottság a főorvost, hogy kísérelje figyelemmel a járványt és ha ismét intézkedésre lesz szükség, tegyen sürgős javaslatot. Minthogy diftériás megbetegedéseknél a beoltás majdnem mindenkor használ, a bizottság ezuton is, de körlevélben is felhívja a magánygyakorló orvosokat, hogy az esetben, ha ők nem használják a szerumot, jelentsék be az esetet a főorvosnak, aki majd hatóságilag végezteti az oltást. — A himlő oltásra van törvény, de a difteria ellen való beoltásra sajnos még csak miniszteri rendelet sincs, pedig van olyan veszélyes, meg ragályos is, mint a himlő. A bizottság arra kéri a városi tanácsot, hogy a már meglevő egy hatósági fertőtlenítőhöz, még kettő alkalmaztassék kiegészítőül, továbbá a járvány kórház egyik hordágyát bocsássa a kapitányság rendelkezésére. Továbbá megbízták a főorvost, hogy körlevélben forduljon az összes magán gyakorló orvosokhoz és kérje fel őket arra, hogy oly difteria eseteket, ahol a beteg gyermek elkülönítése az egészségestől nem eszközölhető, jelentsék be neki, hogy gondoskodhassék a járványkórházba való szállításról, egyben a beoltást figyelmükbe ajánlja, mint egyetlen biztos hatású gyógyítószer. A bizottság ezen előterjesztését a tanács rendkívüli tanácsülésben fogja tárgyalni.

— **Zádor Lajos kitüntetés.** A király fenyéri Zádor Lajosnak, a debreceni első takarékpénztár igazgatójának a királyi tanácsosi címet adományozta. Zádor Lajos közhasznú tevékenységével méltán reá szolgált a királyi elismerésre.

— **A gör. kath. templom építése.** A görög katolikusok templomot akarnak építeni Debrecenben. A templomépítés céljaira a várostól ingyen telket kértek. A város az ingyen telket meg adta, de azzal a kikötéssel, hogy az istentisztelet magyar nyelvű lesz. A közgyűlés határozatát jóváhagyás végett ma terjesztették fel a miniszterhez.

— **Hadkötelesek összeírása.** A m. kir. honvédelmi miniszter az 1905. évben szorozás alá kerülő ifjak összeírásáról elrendelvé, felhivatná úgy a debreceni illetőségű, mint városunkban csak ideiglenesen tartózkodó 1884, 1883 és 1882 évben született ifjak, hogy összeírásuk végett mielőbb, de legkésőbb november hó végéig a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városház emelet 18. 19. számú szoba) anynyival is inkább jelentkezzenek, mert a jelentkezés elmulasztása esetén a Védőtörvény 35. §-a alapján 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak büntettetni. Személyazonosságuk igazolása végett a birtokukban lévő okmányaik (lecekönyv, munka vagy eselédkönyv v. keresztlevél stb.) magukkal hozandók. A városi katonai és illetőségi ügyosztályától.

— **A zenede segélye.** A közgyűlés a zenede évi segélyét 4000 koronáról 5000 koronára emelte fel. A közgyűlési határozat jogerőre emelkedett, fellebbezés nem érkezett és most jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

— **Hármas családi ünnep.** Ritka ünnepély színhelye volt tegnap este Péntek Sándor jóhírnevű iparos háza. Tegnap tartotta lakadalmát ifj. Péntek Sándor Orbán Mariskával, Borus István Péntek Erzsikével és Horváth Lajos Péntek Mariskával. A nemmindennapi frigyhez, a rokonok és jóbarátok kívánsága fűződik.

— **Elgázolás.** Tegnap délelőtt 9 óra körül a Bika szálloda előtt Szász István macedi kocsis szekerevel elütötte Papp Sándorné, Erdei Erzsébetet. Az asszonyt a szekér rudja borította fel és az egyik ló a jobb lábszárát össze taposta. Balkányi Ede dr. nyújtotta az első segélyt az elgázolt asszonynak. — Szász István ellen vizsgálatot indítottak.

— **Gyűlés a kamaránál.** A kamara közösbizottsága Szabó Kálmán elnökle alatt tegnap délután ülés tartott, mely alkalommal részint a közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyek előkészítését, részint az ügyrend által a bizottságnak fentartott ügyeket tárgyalta le. Egyik törvényszék az iránt kereste meg a kamarát, hogy szakvéleményt mondjon egy peres esetben. Egyik vegyigyár faszeszt adott el vastartályokban. A tartályokat a vevő másfél év múlva szállította vissza. A gyár e miatt kártérítést követelt. Az ügyben a kamara véleménye válik irányadóvá a per eldöntésénél. A kamara a tartályok visszadásának végső határidejét három hónapban szabja meg, azontul a fél használati díjjal tartozik fizetni, mert eljárása minden szokással ellenkezőleg késedelmes volt. Az osztrák magyar bank budapesti igazgatósága megkeresésben közölte a kamarával, hogy a debreceni, máramarosszigeti, szatmárnémeti, szolnoki fiókintézeteknél elhalálozás és kilépés folytán megüresedett váltóbirálói tisztségeknek betöltését egyrészt a kilépetteknek újra meghívásával, másrészt az elhalálozottak helyett a debreceni fiókintézetnél *Sesztina* Jenő, a máramarosszigetihez *Szegedi* Gyula és *Klein* Zsigmond, a szatmárnémetihez *Horváth* Bertalan, a szolnokihoz *Szalai* János uraknak megnyerésével illetve kinevezésével óhajta eszközölni. Jelentést tett az elnökség a székház épületnél eszközölt kibővítési és tartozási munkálatokról, mit a bizottság jóváhagyólag vett tudomásul. *Wekerle* Sándor a közép-európai közgazdasági egyesület magyarországi egyelete nevében fölhitva a kamarát az egyesületbe való belépésre. E nemzetközi közgazdasági egyesülésnek célja az európai országok közötti kiegyensúlyozott gazdasági ellentétek kiegyenlítésére, a közös érdekek és érintkezési pontok keresésére, a gazdasági érdekeket érintő jogkérdések és intézmények egyöntetű szabályozására s a nemzetközi jellegű vitás gazdasági kérdések méltányos eldöntésére törekedni. A közösbizottság javasolja, hogy a kamara lépjen. Végül személyes természetű és bizalmasabb ügyeket intézett el a bizottság államsegélyes és osztályos kérvényeket, testületet és iskolák segély iránt való kérvényeit és házi ügyeket.

— **Leforázta a férjét.** Tóth Mihály napszámos tegnap késő este tért Késes utca 38 sz. a. levő lakására, a munkából, s mikor az ajtón belépett, a tüzhelynél álló felesége *Lesor* Julia szitkokkal fogadta. Szóváltás támadt közöttük, mely annyira fajult, hogy az asszony lekapott egy fazék forró vizet a tüzhelyről és leöntötte vele az urát. Tóth Mihály eszméletét veszítve a földre zuhant, s mialatt ott feküdt magával tehetetlenül, a lelketlen asszony mindent összecsomagolt és eltávozott. A súlyosan sérült Tóthot pedig be kellett szállítani a közkórházba.

— **Vásároló iparosok mozgalma.** A debreceni vásároló iparosok panaszt tettek az ellen, hogy a vidéki vásárolóktól a rendőrség iparigazolványt nem kíván, holott annak felmutatását miniszteri rendelet írja és az egész országban nincs Debrecenen kívül egyetlen hely sem, a hol a vásároló iparosoktól iparigazolványt ne kívánának. Kérik, hogy a debreceni vásárokon a vidéki vásároló iparosoktól iparigazolványt követeljen a rendőrség. Hogy pedig e miatt a vidéki vásárolók kárt ne szenvedjenek, kérik a helybeliek a főkapitányt, hogy hozandó rendeletét körlevélben tudassa az érdekeltekkel közsegeik előjáróságok útján.

— **Borjuhasárolók ügye.** Ismeretes, hogy a tanács a borjuhasárolóknak megengedte, hogy a borjuhas darabokban is árulhatják. A mézárások a tanács határozatát a városi szabályrendeletre való hivatkozással a közgyűléshez megfeleltették.

— **Kitüntetés.** A király, mint a hivatalos lap jelenti, ároktói *Csöke* Ferenc kereskedelmi miniszteri tanácsosnak buzgó és sikeres szolgálata elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. Ez a kereszt méltó helyen lesz *Csöke* Ferenc mellén aki a kereskedelmi miniszterium elnöki osztályát páratlan szakértelemmel és ügybuzgalommal segíti.

— **Hütlén cseléd.** *Pimócy* Albert Csillag-utca 94. sz. a. lakos panaszt tett a központon *Kovács* Lajosné nevű cselédje ellen, a ki szolgálatba lépésének első napján 15 korona értékű holmit lopott tőle és megszökött. A rendőrség keresi.

— **Névszerinti szavazás.** A „Dobozi”-féle város tulajdonát képező ház utáni ondódi föld elidegenítése felett a legközelebb tartandó november havi bizottsági rendes közgyűlésen a névszerinti szavazás harmadik ízben fog megejteni; amikor is a közgyűlés e tárgyban törvény értelmében a jelenlevők számára való tekintet nélkül határoz.

— **Áthelyezés.** A polgármester Dr. *Komlóssy* Pál fogalmazót a már régóta betegeskedő *Szombathy* rendőrfogalmazó helyébe a bünygyi osztályhoz helyezte át.

— **Szabók gyűlése.** Az ipartestületi szabóosztály tegnap este gyűlést tartott, melyen a miniszternek a tanoncok előképzésére vonatkozó ismert rendeletét tárgyalták és elhatározták, hogy arra kérik a minisztert, vonja vissza rendeletét és az iparos tanoncoktól legalább öt elemi iskolának elvégzését követelje meg.

— **Diszletek átvétele.** *Makó* Lajos szinigazgató szerződése értelmében 3 teljes diszletet tartozik a városnak átengedni. A diszletek átvételére *Aczél* Géza főmérnök, *Oláh* Károly tanácsnok és *Tóth* István szinügyi bizottsági tagokból álló bizottságot küldött ki a diszletek átvételére. Az átvétel e hó 23-án délután 5 órakor lesz.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyvitási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

— **Gyakorlott varróleányok** azonnal felvételnek *Zádor* Lajos nőruha készítő műtermében.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

TÁVIRATOK.

Japán-orosz háború.

Hull, november 18. A kereskedelmi tanács vizsgálata során *ma Gull*, az egyik halászbárka kormányosa, úgy mint az eddig kihallgatott tanúk, azt vallotta, hogy nem volt japán hajó a halászbárkák között. Az orosz hadihajók a Gulltól két-három hajóhossznyira állottak meg és csak azután tüzeltek. Ez a tengerész még azt vallja, hogy a mint oldalt kinézett a hajóból, látott egy hajót, a melynek minden világossága ki volt oltva. Először torpedónaszádnak tartotta, de később kitűnt, hogy az *Alla* misszióshajó volt. Az orosz kormányképviselő ama kérdésére, hogy biztosan tudja-e, hogy ez misszióshajó, azt felelte a tanu, hogy biztosan nem tudja, de torpedónaszád nem volt.

London, november 18. A Reuter-ügynökségnek jelentik *Mukdenből* tegnapi: Négy napja nem történt sem ágyú-, sem puska-lövés. A japánok a jobb orosz hadsereg és az orosz közép előtt tömörülnek. Az oroszok állásaikat nagy mértékben megerősítették. A keleti orosz hadseregnél lévő Reuter-tudósító jelenti mai kelettel: *Skrydlov* tengernagy a múlt éjjel visszatért *Vladivosztokba*. *Kuropatkin* az esetre, ha a helyzet még egy ideig esendes marad, meg akarja látogatni *Vladivosztokot*.

London, november 18. A *Standard* jelenti *Tiensinben*: *Port-Arturt* 12-én ismét erősen lövöldöztek. Heves küzdelem volt, melynek során a japánok, bár súlyos veszteségekkel és lassan, de mégis előrehaladnak. *Kuropatkin* tábornok jelenti *Karblnból*, nagy megerősítéseket kapott, nehéz ágyukkal.

London, november 18. A *Daily Telegraph* jelenti *Csifuból*: 50 főnyi csapatok éjjelenként megrohanják a járőröket és kézigranátokat szórnak a japánok árkaiba. Az oroszok napi vesztesége 70 ember, a japánoké még több.

London, november 18. A japánok átkeltek a *Sahón* és megkerülő mozdulatokat tettek oly célból, hogy az orosz jobb szárnyat megkerüljék *Pétervárott* azt hiszik, hogy *Mukden* sorsa a most küszöbön álló harcoktól fog függni.

Tokio, november 18. Híre jár, hogy a *mikadó* *Oyama* tábornaghoz táviratot intézett, hogy még a szigorú tél beállta előtt igyekezzenek döntő esatát kezdeni az oroszokkal.

A balti flotta ügye.

London, nov. 18. A Reuter-ügynökségnek jelentik *Pétervárról* mai kelettel: Az angol nagykövetségnek, valamint az orosz külügyi hivatalnál történt tudakozódás igazolja, hogy az angol-orosz egyezség a *Doggerbank*-ügyében még barátságos szellemben folytatott tárgyalás alatt van és nincs ok az aggodalomra, hogy ne jönne létre kölesönösen kielégítő megoldás. A külügyi hivatalban ma délután kijelentették, hogy a kérdésben nincs véleményeltérés a külügyminiszterium és az admirális között. Mind a kettő elfogadta elvben az angol tervezetet és nem igaz az az állítás, hogy a megegyezést elutasították vagy a tárgyalásokat beszüntették. Nagy fontosságot adnak azonban a javaslatba hozott szövegváltoztatásoknak. Azt nem hagyják helyben, hogy az érdekelt orosz tisztek megrovása összhangban áll a bizottsági vizsgálat szellemével, a mint azt

felfogják. Kiemelendő, hogy Lansdowne külügyminiszter guidhali beszédében a felelős tisztek megrovásának fokára vonatkozólag használt szavait bizonyos körökben a büntetés megadott fokának fogták fel és innen eredt a félreértés és a nagy lehangoltság. A Novoje Vremja ma visszatér e tárgyra és egymás mellé állítja Lansdowne nyilatkozatát és annak orosz fordítását. A lap keményen teszi szavát az eredeti szöveg helytelen visszáradását. Egyidejűleg szemére hányja az angol kormánynak, hogy hasonló taktikát követ, mert igyekszik a tényállás kiderítésére végett összeállított vizsgáló-bizottságot a vétekesség fokát megállapító bizottsággá átváltoztatni.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 18.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv kor látott. Szilárd, nyugodt irányzat mellett 60,000 métermázsa került forgalomba 2 és féltől 5 fillérig drágább áron. — Egyébb gabonaneműek néhány fillérrel drágábbak. Idő: fagyos.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megszűnt sajtópör.** Besenyei József hírlapíró a Debreceni Lapok-ban erősen medtámadta a hajdumegyei tisztviselői kart, amiért aztán Rásó Gyula alispán, Wessprémi főjegyző és a tiszti ügyész sajtópört indítottak ellene. A debreceni esküdt-bíróság el is ítélte Besenyeit, aki a fogház-büntetést már elszenvedte. Mialatt a sajtó-ügyi eljárás folyt, ez a cikksorozat Budapesten röpirat alakjában is megjelent, mire a tisztviselői kar a budapesti esküdtbíróság előtt is megvádolta Besenyeit, akinek ügyét tegnap délelőtt tárgyalta a törvényszék Zsitvay Leo kuriai bíró elnöke alatt. Az esküdtszék megalakítása alatt dr. Pataky Gyula királyi ügyész bejelentette, hogy Rásó alispán nyilatkozni kíván. Hajdumegye alispánja közölte a törvényszékkel, hogy a vádlott, aki a közleményért már egyszer meg-szenvedett, levélben becsánatot kért a panaszosoktól és ezért nem is kívánják az újabb megbüntetését. A királyi ügyész vádelejtése után a törvényszék az eljárást megszüntette.

Városi színház.

Bérlet (A.)

Szombaton, november 19-én.

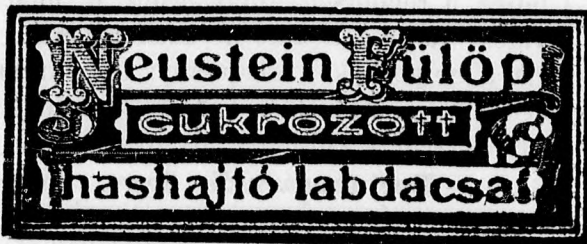
Vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: J. M. Barrie.
Fordította: Mihályi József.

Kiaadó uri lakás a főtéren egy utcai erkélyes eme- leti lakosztály

5 tágas szoba, előszobával, fürdőszoba, eselédzsoba, nagy konyha élés kamra, padlás és pinczékkel
1905 május hó 1-re
esetleg előbbre is
kiadó

bővebbet az
Ipar és Kereskedelmi Bankban.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

szükszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetük.

Utánasoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Vá-lódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszer-tára, Bécs, 1 Plankeng. 6. Kapható: Debrecen: Balasz Ó. Füleky Mihály J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B gyógyszerész utraknál.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világonlegjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és feke bőrne-mek részére, mely kiváló szel fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pécse-tes, sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-kö-ut 24. (Briefadresse Wien III)
Wasche kaufen Sien nur Braun enseife
Mindennit kapható

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. u.	3	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57	
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	12	07	
Budapest—Nagyvárad felé —	este	10	31	
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e	11	12	
Csak P.-Ladányig — — — —	este	8	10	
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5	08	
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	3	56	
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	51	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	7	56	
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	2	50	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	27	
Csak Szatmárig — — — —	reggel	5	10	
Miskolc—Kassa felé — — — —	reggel	8	13	
Miskolc—Kassa felé — — — —	este	6	56	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	11	
Csak Nyiregyházig — — — —	d. u.	12	19	
m. á. vasutól	reggel	5	35	
vásártérről — — — —	reggel	5	44	
m. á. vasutól	reggel	8	09	
vásártérről — — — —	reggel	8	16	
H.-Böszörmény	m. á. vasutól	d. e.	11	07
B.-Sz.-Mihály	vásártérről — — — —	d. e.	11	16
felé	m. á. vasutól	d. u.	4	25
vásártérről — — — —	d. u.	4	38	
m. á. vasutól	d. u.	12	11	
vásártérről — — — —	d. u.	12	21	
m. á. vasutól	este	6	46	
vásártérről — — — —	este	6	53	
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	36	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56	
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	06	
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	23	
Derecske—N.-Léta felé — — —	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — — —	d. u.	4	31	

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	46
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9	35

Bpestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	9	15
(P.-Ladányig gy. v. átállással)			

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29	
Budapest—Nagyvárad felől gy v	este	6	41	
Budapest—N.-várad felől — —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	2	15	
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	7	45	
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	5	10	
Csak Szatmár felől — — — —	reggel	8	46	
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	11	37	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	3	55	
Csak M.-Szigetről — — — —	este	10	31	
Szatmár felől — — — —	este	6	40	
Csak Szatmárról — — — —	reggel	8	30	
Kassa—Miskolc felől — — — —	d. e.	11	31	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	7	50	
Csak Nyiregyháztól — — — —	d. u.	3	48	
Kassa—Miskolc felől — — — —	reggel	7	33	
vásártérről — — — —	reggel	7	40	
mávasuthoz — — — —	d. e.	11	22	
vásártérről — — — —	este	11	08	
B.-Sz.-Mihály	mávasuthoz — — — —	este	6	12
H.-Böszörmény	vásártérről — — — —	este	6	51
felől	mávasuthoz — — — —	este	9	57
vásártérről — — — —	d. u.	8	46	
mávasuthoz — — — —	d. u.	1	52	
vásártérről — — — —	d. u.	3	23	
mávasuthoz — — — —	d. u.	3	34	
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	5	35	
F.-Abony felől mávasuthoz —	d. u.	5	45	
O.-Köcs—Polgár felől vas. térre	reggel	7	44	
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	12	

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudani, hogy 20 év óta a debreceni piacon fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelően megnagyobbitottam, valamint egész modern gőzerőre berendezett

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimnek minőség, izlés és ár tekintetében, előnyösebben mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányu butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott ebédő és más asztalaimra, melynek minden lapja egészen kemény tömör fából, 244 darabból van összeállítva és ezáltal minden vetemedés hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

KILLER EDE

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító Debrecen.
Asztalos segédök kerestetnek.

Üzletáthelyezés.

Tisztelt vevőink és a t. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

könyv-, papir- és zeneműkereskedésünket

a modern igényeknek megfelelően tetemesen megnagyobbitva a

Kossuth-utca 11. számú házba (Zádor ház)

egyenesen a célra átalakított fényes helyiségbe helyeztük át. Ezen üzlet-helyiségünk megtekintésére — mely csaknem látványosság számba megy — tisztelettel kérjük fel tisztelt vevőinket.

Kiváló tisztelettel

HEGEDÜS S. és SÁNDOR I.

előbb László Albert és Társa

DEBRECENBEN,

Kossuth-utca 11.

Főpiac utcai üzlethelyiségünk kiadó!

Fennáll 22 éve

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Téli és nyári gyógyhely,

Európa leggazdagabb természetes kén-só viz forrása 49° C. 17 millió liter napi mennyiség **Reuma csusz és köszvény ellen,** ivó és fürdő gyógy mód.

Téli idény ez évben bevezetve

165 kényelmes lakó szoba, ez évben újonnan berendezve, 70 holdas park és erdő. Évi forgalma hét ezer állandó fürdő vendégnél több. — Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedés, állandó fürdő orvos, — vasút állomás posta, távirda, telefon a fürdő telepen.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.

Penzio: okt. 1. május 1.

Fürdés és teljes ellátás hetenként 18 frt. feljebb.

Az üzletteljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Szifft Aladar

Piac-utca 24.

Női Ruha Szövetek 1 mtr. 20 kr.-tól feljebb,
Zérna Pique és Velour Barchetek 2 mtr. 18 kr.-tól feljebb, Stefani Karton 1 mtr. 20, Diana 1 mtr. 27, Atlas Satén 1 mtr. 30, Ruha Zefir 1 mtr. 23, Selyem Batiszt 1 mtr. 40, Himzett Moul 1 mtr. 38, Szövött bélés és rövidárak, Selyem Cachemir és mosó fejkendő, Agyterítők, Abrosz, Női, férfi és gyermek téli keztyük, férfi Nyakkendő

Az áruk minden áron

végkiárúsítatnak

Szifft Aladar, Piac-utca 24. sz.

AZ üzlethelyiség kiadó.

Végkiárulás.

Végkiárulás.

Legnagyobb Legrégibb és Legszolidabb
órás ékszerész üzlet Debrecenben

a Löfkovits Arthuré

Főpiac a posta mellett

MENYASSZONYI ÉKSZEREK ÉS KELENGYÉK

legolesobban legizlésteljesebben szállítatnak. Megnagyobbitott aranyműves és vésnöki műhelyeimbe minden javítás átalakítás és új minta legmegbízhatóbban és legolesobban vitetik ki.

Állami ezüst érem.

II. Vilmos német császár által kitüntetve 1901. ben.

DEBRECENI IPAR-ÉS KERESKEDELMI BANK.

DEBRECENI IPAR-ÉS KERESKEDELMI BANK.

Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Intézetünk a „Magyar Jelzálog Hitelbank” és a Magyar Agrár és Járadékbankkal összeköttetést létesítvén, üzlete körébe felvette a

25, 30, 35, 40, 50 sőt 65 éves

törlesztéses kölcsönöket is.

A hozzánk forduló feleknek következő előnyöket nyújtjuk:

1. Az ingatlan valódi értékének megfelelő legmagasabb kölcsönösszeget engedélyezhetjük, mert a becslést mi eszközöltetjük.
2. A kölcsönt készpénzben és a lehető legrövidebb idő alatt folyósítjuk.
3. Az engedélyezéshez elegendő, ha a fél intézetünknel szóbelileg terjeszti elő kívánságát, a hol az ügy minden részlete rövid úton megbeszélhető s a törlesztési részletek is fizettetnek.
4. Nemcsak birtokra, hanem debreceni szilárdan épült lakóházakra is nyújtunk kölcsönöket. Felvilágosítással készséggel szolgálunk

tisztelettel

Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Debrecen város és területére a fent ismertetett 25—65éves kölcsönök megkötésére a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bankot jogosítottuk fel.
Budapest, 1904. október hóban.

Magyar Agrár és Járadékbank.

Magyar Jelzálog Hitelbank.

Védjegy:
Turul madár

Feltűnést keltő árak!

Védjegy:
Turul madár.

Női cugos bőr cipő 2.40 frt Nemez béléssel 2.60 frt	Férfi cugos cipő 2.50 frt sima v. betétes	Gyermek cipő 90 kr.-tól füzős v. gombos	Női nemez cipő 80 frt körül bőrrel füzős v. gombos
Női füzös cipő 2.80 frt Nemez béléssel 3.— frt	Férfi hegymászó cipő 3.— frt Tricó béléssel 3.75 frt	Leányka cipő 1.60 frt füzős v. gombos	Női nemez félcipő 1 frt körül bőrrel füzős v. cuggal
Női gombos cipő 3 frt elegáns és tartós	Férfi boksiz bőr 4.25 frt füzős 4.50 frt	Női nemez fél cipő 1 frt bőrtalp és sarokkal	Női posztó füzös cipő 4.50 frt bőrrel körül báránybőr béléssel
Női boksiz bőr füzös 3.75 frt gombos elegáns 4.— frt	Férfi borju bőr 3.75 frt posztó betéttel	Férfi nemez fél cipő 20 frt bőrtalp és sarokkal	Női sevró füzös cipő 5.50 frt báránybőr béléssel. Elegáns

TURUL

— cipőgyár —

részvénytársaság főraktára

≡ Különlegesség! ≡

„Goodyear Welt”
Amerikai boots!

Debrecen,

Piac-utca 50. Miklós-utcával szemben.

